

Marko

¹ Gono mwanzo wa Injili ya Yesu Kirisitu, mwana wa Nnongo. ² Kati mwaiaandikwe ni nabii Isaya, Lola nandokubatuma asenga bango kulonge yinu, yumo apetwaa ndela yako. ³ Lukalanga wa mundu kakema mpongote, yomolyae ndela Bwana; boneyaye ndela yake". ⁴ Yohana ateisa, kabaatiza mpongote ni kuyegana ubatizo wa toba ku mzamaa wa sambi. ⁵ Nnema nzima wa Sudea ni bandu bake ba Yerusalem bayei kwake. Bai kababatizwa ni ywembe mulupondo Yordan, kabaungamana masambi gabe. ⁶ Yohana awalage ngobo ya mayunzu ga ngamia ni nkibuno mkwisi was likengo, na alyage busi wa mwitu. ⁷ Atelongela ni ukoya, "Abi yumo Ando isa kuoma nee, abi ni ngupu kuliko nee, nipwaa kwa ha Lita pae kuundua ilatu yake. ⁸ Nenga niabatza kwa Mase, Ywembe abatiza mwenga kwa roho mtakatifu. ⁹ Yaomi lisiku eyo Yesu aisi kuoma Nazareti ya Galilaya, na atebatizwa ni roho mulupondo Jordani. ¹⁰ Yesu yaagakatwike kuoma mmase abweni kunani kusalanike pala ni roho kauluka pae kunaniyake kati ngunda. ¹¹ Ni lukalanga waomi kunani, "wenga wa manango mpendwa. Nandopulaika muno ni wenga". ¹²⁻¹³ Mara yimo roho atikunnasimisa ayende mpongote. Aabii mpongote lisiku arobaini, kagiya ni nsela. Ai pamwepe ni igongoro ya mmwitu, ni

malaika kabanlola. ¹⁴ Tubwe kumona kuboy-
olwa kwa Yohana, Yesu aaasi Galilaya katan-
gasa Injili ya Nnongo, ¹⁵ Kaakoya “muda uike,
ni upwalume wa Nnongo uisi. Mubuye kwa
Nnongo ni muamini mwinjili. ¹⁶ Ni kaapeta
mmbwega ya mbwani ya bahari ya Galilaya,
kaammona Simoni ni Andrea alongo bake Si-
moni kabataga mbelele yabe mmase, kwakuba
baisi aubaji. ¹⁷ Yesu abalogoli “muise, mungote,
na niatenda aubaji ba bandu”. ¹⁸ Mara yimo
baalei mbelele ni kunkota. ¹⁹ Wakati Yesu ayei
kutalu kasunu, ni kaammona Yakobo mwana
wake Zebedayo ni YohanaNnunage, bai nngalaba
kabapota mbelele. ²⁰ mara kabaakema ni bembe
kabanleka tate babe nngalaba ni atenda kasi
benge, kabankota. ²¹ Apobaike Kaperaniamu
lisiku ya sabato, Yesu kayingya mulisinagogi
ni kuyegana. ²² Batekanganya liyegano lyake
kwa yelyo abi kayegana kati mundu abi ni
upwalume na ayendana kwa ni aandishi menge.
²³ Muda gogo kwabi ni mundu mulisinagogi
labe abi no nsela na ateguta. ²⁴ Kaakoya
“tubi ni selosa utenda nimwenga, Yesu wa
Nazareti? uisikutuangamisa? Nandokututaga
nyai wenga. Wenga wantakatifu yikayako kwa
Nnongo!” ²⁵ Yesu kaankopokya nsela ni kukoya
“Nyamala ni uboke nkati yake!” ²⁶ Ni roho njapu
kantomboya pae ni kupita kalele kwa liyobe
la kunani. ²⁷ Nibandu bote batekanganya eyo
kabalokiyana kila yumo, “Seno kele? liyegano
lyaaayambe libiniupwalume? Ni nsela kunkota
ago akoya!” ²⁸ Nimayegeyo kuhusu ywembe

mara yimo yalitawala kila nsengo nnema nsima wa Galilaya ²⁹ Mara yimo baada ya kupita kunza ya Lisinagogi, Baayingi ukaya kwa Simoni ni Andrea bai ni Yakobo ni Yohana. ³⁰ Sasa akibe alwawa Simoni abiagonzike kabinya homa, mara yimo kabankokeya Yesu ubinye wake. ³¹ Eyo kaisa, kankamwa luboko, Ni kunkagatuya, homa yaboi tuyega yake ni utumbwa uudumya. ³² Kitamunyo eyo lisoba liwile Abinye bote baaletikwe kwake, au babi Ni nsela kumutwe. ³³ Nnema nsima baikonzike pamwepe pa nlyango. ³⁴ Atealagwa Abinye banyansima mabinye mbalembale ni kupiya nsela(mahoka) banyansima, aakani mahoka kulongela maana batekuntanga. ³⁵ Aayumwike bwamba muno lubendo lukatama;aaboi ni kuyenda pandu abonekane kwa Ni mundu na kayopa oko. ³⁶ Simoni ni bote baipamwepe ni ywembe baankotike. ³⁷ Baammweni ni kunkokeya “kila yumo andokupala”. ³⁸ Atekubabakiya, “Tuboke kundukwenge, kunza ya gono nnema, ili niwese ulongela ni uko iyeya. Ndio mwalongo was kuisa pano. ³⁹ Ayei kapeta Galilaya yote, kalongela mmasinagogi yabe Ni kuke-meia mahoka. ⁴⁰ Kaisa mundu yumo abi ni ukoma. Abi kampembela; aatengwi majua ni kunkokeya”Mana kaupala tenda nibe na nkoto”. ⁴¹ San'yingikiya, Yesu katondobeya luboko lwake ni kunkamwa kankokeya, “nipala ubebwise”. ⁴² Mara yimo ukoma waamboi, katenda kuba bwiso. ⁴³ Yesu atekunkopokya kwa ukale Ni kumbakiya ayende marayimo. ⁴⁴ Atekumbakiya, “kanaukoye liyaulyo kwa yeoteywa, lakini boka

ukajibineye kwa kuhani, Ni upiye dhabibu kwa utakaso Musa atelagiya, katiusaidi kwabe.”
45 Ateboka Ni kutumbwa kumbakiya kila yumo nikukoya liyaulyo muno hata Yesu awesome kwa lelo kuyingya pannema kwa uhuru. Eyo atami pandu pakiiyo ni bandu baisi kuoma kila nnema.

Isura ye na 2

1 Aabwi Kaperiniam baada ya siku nsunu, yayowine abiukaya. **2** Bandu banyansima muno bakusanyike batwelile mpaka pa nlyangoPai ntopo nafasi lelo, ni Yesu kabakokeya.
3 Baadhi ya bandu baisi banletike mundu atetomboloka; bandu bane batekumpotwa.
4 Wakati basindikwe kumuegelya mwalo baibandu banyansima, baboiye lipala kunani palyo aabile, baapeninye lusase ni mundu mminye agonzike mumo. **5** Apo abweni Imani yabe, Yesu kambakiya ywa mundu atombolwike, “manango, sambi sako zisameiwe.” **6** Aandishi benge balyo baatami palyo kabailokiya mmiyo yabe. **7** “Awesa buli mundu oyo kulongela iyeya? Andokupulu! Nyai awesa kusami sambi Mana Nnongo kwa bai yikayake?”
8 Yesuaatangike kumoyo wake eso bawasake bembe bene. Kabaakokeya, “mwalo wakele muwasa eyo mwiuba yinu? **9** Lipi litopike muno kulongela kwa mundu atombolwike, masambi gake gasameiwe au kukoya kagatuka, tola lusase lwako ni utyange? **10** Lakini bapate utanga kuba mwana wake Adamu abiniupwalume wa kusamii masambi pano padunia, ankokiye

ywa atombolwike. ¹¹ “Nikukokeya wenga, yinuka tola ndanga yako, ni uyende ukasako.” ¹² Kaakagatuka ni kutola ndanga yake, ni kupita panza bandu bote bapalyo kabakanganya na kabampaya Nnongo utukufu, tubi tunawai kwaa kubona kilebe kati Seno. ¹³ Ayei kumbwega ya ziwa, nibandu banyakansima, boote balyo kabayegana. ¹⁴ Ya kaapeta kaammona lawi mwana wake Alfayo atami palyopakuya kodi na kaankoke ya “Ngota” kayinuka Ni kunkota. ¹⁵ Palyo Yesu kalya kilalyo ukasake Lawi, Atola kodi bingi Ni bandu bene sambi bai kabalya ni Yesu ni benepunzi bake, kwa kuba bai bingi Ni bembe kabankota. ¹⁶ Wakati baandishi, amafarisayo, baabweni Yesu kalya ni bandu bene sambi ni atola kodi, kabaabakiya benepunzi bake”mwalo wakele alya ni atola kodi ni bene sambi?” ¹⁷ Palyo Yesu aayowine kabaabakiya”bandu bene afya mwiyega yabe bampala kwa nng’anga, bandu Abinye yika yabe ndio bapala. Niisikwa kuakema bandu bene haki, lakini bandu bene sambi.” ¹⁸ Benepunzi ba Yohana ni Amafarisayo baikabataba. Nibandu benge baisi kwake ni kunkokeya”mwalo wakile benepunzi ba Yohana ni Amafarisayo bando taba? Lakini benepunzi bako bataba kwaa? ¹⁹ Yesu kabaakokeya “Je balyo bayei kuharusi bawesa kutaba mana ntolaji abipamwepe Ni bembe? Ntolaji mana abipamwepe ni bembe bawesa kwaa utaba. ²⁰ Lakini lisiku ya kulonge ntolaji mana aboiywe kwabe, mulisiku eyo ni bembe bataba. ²¹ Ntopo Mundu wa usona kipande sa ngobo yayambe

mulinzenga. eso kilaka kitama kwaa kipita bai omo mulinzenga. Ni kubeka mpapuko wa kuakala. ²² Ntopo Mundu wa kuyeya Divai yayambe Nviriba ya samani, vinginevyo Divai ya Tula iriba Ni vyote ibele Divai ni iriba ya oba. Beka divai yayambe mu iriba yayambe.” ²³ Mulisiku ya sabato Yesu aapite mmigonda, Ni benepunzi bake baatumbwi kutola makondi ga ngano. ²⁴ Ni mafarisayo bambakiye “Lola mwalo wakele batenda Kati iyeya kilebe Seno kiyendanakwaa ni sheria ya lisiku ya sabato?” ²⁵ Kabaakokeya, “msomike kwa sa atei Daudi palyo aabile Ni njara-ywembe pamwepe ni bandu bake baipamwepe ni ywembe? ²⁶ Yelyo ayei munymba ya Nnongo wakati Abathari aabikuhani Nkolo Ni kulya mkate wabikulongeyabi kiogo ni sheria kwa mundu yejete kulya isipokua kuhani-kabapaya Ni balyo aipamwepe nabo?” ²⁷ Yesu akoiyē”sabato batei mwalo was mundu, na mundu kwaa mwalo was sabato. ²⁸ Eyo mwana wa Adamu ni Bwana, eyo kwa sabato.

Isura ye na 3

¹ Ni iyeya ayingi nnyumba ya Lisinagogi ni omo abimundu abi Ni luboko lutombolwike. ² Bandu benge baikabankota kwa karibu kulola atamponya lisiku ya sabato ili basitaki. ³ yesu kankokeya mundu mwene luboko lutombolwike”kagatuka ni uyeme, kati yabandu bano.” ⁴ kisha kabakokeya bandu, “je ni halali kutwnda liyaulyo linoike lisiku ya sabato au kutenda yasio ya haki, kulopwa maisha

gabandu au kubulaga? lakini batami poloi.
⁵ kaabalola kwa hasira, kahuzunika mwalo wakunonopa iuba yabe, Ni kankokeya yeah mundu “Tondobeya luboko lwako.”katondobeya ni Yesu kaamponya luboko lwake. ⁶ Mafarisayo bayei panza kabatenda nzama Ni maherode dhidi yake ili bambulage. ⁷ Kisha Yesu, pamwepe ni benepunzi bake bayei baharini, ni bndu banyansima kabankota kabapeta Galilaya ni Uyahudi. ⁸ Ni kuoma Yeruselemu ni kuoma Idumaya ni kulonge ya Yorodani ni jirani ya Tiro na Sidoni, bandubanyansima, ya kuyowa eso akitei kila mundu aisi kwake. ⁹ Nakabankokeya benepunzi bake kuandaa ngalaba nzunu mwalo wake, mwalo was kipenga za bandu, kana baise kumpuma. ¹⁰ Kuba atekubalagwa bandubanyansima, lenga kilamundu jwabi Ni mateso abinishauku ya kuika palyo aabile ankamwe. ¹¹ Palyo roho achafu bambweni, baatombwike pae kulonge yake kaba lela ni kukoya “Wenga was mwana wa Nnongo.” ¹² Kabaaking'india kan-abatende atanganike. ¹³ Aayei kunani ya kitombe, kabayenda kwake. ¹⁴ Kabatalanganya komi ni ibile (kabaakema mitume), ili babe pamwepe ni awese kubatuma kuhubiri. ¹⁵ Ni kuba ni mamlaka ya kupiya mahoka. ¹⁶ Na kaababagwa komi ni ibele: Simoni, kaampaya Lina lyango Petro, ¹⁷ Yakobo mwana wa Zebedayo, ni Yohana nnunawake Yakobo, aampai lina lya Bonagesi, abo ni bana ba Ngurumo, ¹⁸ ni Andrea, Filipo, Bartholomayo, Mathayo, Tomaso, Yakobo mwana wa Alfayo, Thadayo,

Simoni Mkananayo,¹⁹ na Yuda Iskariote, ambaye aankana²⁰ Kisha ayei ukaya, ni bandu banyansima bayei pamwepe, hata balyo bawesa kwaa kulyaa mkate.²¹ Alongo bake bayowine habari eyo, kabayenda kumboywa, kabakoya”agolwike malango.”²² Aandishi baisi kuoma Yerusalemu kabakoya, “Amepagawa na Beelzebuli,” na, “kwa ntawala was nsela ampiye nsela.”²³ Yesu aakemike ukasake ni kulongela nabo kwa mifano, “ya nsela awesa kumpiya nsela?²⁴ Kama upwalume ubaganike wene, upwalme ogo uwesa kwaa kuyema.²⁵ Mananyumba ibaganike yene, nyumba eyo iwesa kwaa kuyema.²⁶ Kati nsela akagatuka kiogo sake mwene ni kubaganika, awesa kwaa kuyema ni aba aike mwisho wake.²⁷ Lakini ntopo hata yumo awesa kuyingya nnyumba ya mundu mwene ngupu kuyiba ilebe yake bila ya kuntaba mwene ngupu wete, kisha kutola ilebe yote ya nnyumba.²⁸ kweli nando kuwakokeya, sambi sote za bana Baadam zitashamehewa, pamwepe nikufulueyo balongela.²⁹ Mundu yejote ywa ankufuru Roho ntakatifu asamehewa kwa, bali abiniatia ya sambi za milele.³⁰ Yesu akiyeye yenu mwalo bayi kabalongela “abini Roho nchafu”³¹ Kisha mao bake anuna bake baisi nikuyema panza, kabankokeya mundu ankeme.³² Bandu banyansima bayii karibu yake batame kabankokeya “mao bako ni anuna bako babii panza, bakupala wenga”.³³ Kaayangwa “nyai mao bango ni anuna bango?³⁴ Kabaalola balio batami bantetelike, kakoya “lola bano ni mao bango ni anuna bango!

35 Yeyote atenda mapenzi ya Nnongo, mundu woyo ni nlongo wango, nnombwango, ni mao bango.

Isura ye na 4

¹ Lelo katumbwa kuyegana mbwega ya bahari. Ni bandu banyansima baisi ni kunteteleka, kayingya nngalaba mmase nikutama, bando boote bayii pa mbwega kuyumo. ² Na kaba yegana mayaulio ganyansima kwa mifano, na kaakoya kwabe kwa amyegano gake. ³ pekayeni, mpanzi ayeyi kupanda. ⁴ Yakapanda mbegu yenge yatumbwike munndela, ni iyuni baisi kabasonywa. ⁵ Mbegu yenge yatumbwike kumiamba, ntopo ukando wanyansima. Mara za yomike, mwalo ntopo ukando wanyansima. ⁶ Yakupita bai lisoba, zayomike, mwalo zai ntopo mikega. ⁷ Mbegu yenge yatumbwike mumibia. Miiba yakoi nikuiteteleka, na ibelike kwa kilebe. ⁸ Mbegu yenge yatumbwike pa ukando unoike na yaabelike matunda palioka zikola nikuyongeyeka, yenge yabelike mara thelathini zaidi, ni yenge sitini zaidi, ni yenge mara mia". ⁹ Kaakoya, "ywa bini makutu yakuyowa na ayowe". ¹⁰ Yesu palyo aiyika yake, balyo karibu yake ni balyo komi ni ibele kaba nlokiya kuhusu mifano. ¹¹ Kaakokeya kwabe, kwinu mpatike siri ya ufalume wa Nnongo. lakini baapanza kila kilebe ni mifano. ¹² Ili kabalola, ndiyo ulola, lakini babona kwaa, kwaeyo hapo bayowa ndiyo uyowa, lakini batanga kwaa amasivyo batende-buka ni Nnongo angaliwasamehe." ¹³ Kaakokeya

kwabe “je ntangike kwa mfano gono? muwesa buli kutanga mifano yenge? ¹⁴ Mpandi alipanda neno. ¹⁵ Benge ni balyo baatumbwike mmbwega ya ndela palyolyaulyo laapandikwe. Hapo bayowine, mara nsera kaaisa ni kulitola lya ulyo lipandikwe nkati yabe. ¹⁶ ni benge balyo bapandikwe kunani ya miamba, j ambao, apo baliyowa liyanlyo, ultola kwa haraka ni kupulai. ¹⁷ na ntopo mikega nkati yabe lakini huvumilia kwa muda mfupi. Halafu tabu na usumbufu apo viisa kwa sababu ya liyanlyo, mara hujikwaa. ¹⁸ Ni benge balyo bapandikwe mmiba. wanalisikia nlieyaulyo, ¹⁹ Lakini masumbufu ya lunia, udanganyifu, mali, na tamaa za mambo genge, hubayingia na kulisonga liyaulyo, na linashindwa kuzaa matunda. ²⁰ Kubi ni balyo bapandikwe kulukando lunogine. Bando kuliwowa liyaulyo na kulipokea na kuzaa matunda: baadhi thelathini, ni baadhi sitini, ni baadhi mia yimo”. ²¹ Yesu kabakookeya “je muletage mnyumba ni kubeka pae ya kitongo, au pae ya lusase? Huileta nnyumba na kuibeka kunani ya kiango. ²² Kwa kuwa ntopo kilebe sa kuiya ambacho kitanganika kwaa, na ntopo siri ya kuitanga kila mundu. ²³ Oyo abini makutu ya uyowa, na ayowe!” ²⁴ Kabaakokeya m'be makini kwa eso mukiyowa kwa kuwa kipimo mpimacho, ndicho mtachopimiwa, na itaongezwa kwinu. ²⁵ Kwa kuwa ywembe abinaso, atapokeya zaidi, ni yalyo ntopo kilebe, kuoma kwake vyatolwa ni vile abinavyo”. ²⁶ Kakoya, upalume wa Nnongo bate kuufananisha ni mundu apandike

mbegu kuukando. ²⁷ Aagonzike kilo ni kuyumuka bwamba, mbegu ya mei ni kukola, japo atangike kwaa uko yaomi. ²⁸ Dunia hupiya mbegu yene, kwanza majini, halafu maua, halafu mbegu zilizokomaa. ²⁹ Apo mbegu ipile hupeleka mundu kwa sababu mavuno gaike. ³⁰ Na kaakoya tuufananishe upwalume wa Nnongo ni kilebe gani, au tutumia mpwano wa kele kuuelezea? ³¹ Kati mbegu ya haradali, ambapo yapandikwe nzunu muno kuliko mbegu zote mudunia. ³² Hata, wakati ipandikwe, iba ngolo muno kuliko mitela yenge mubustani, na iba ni matambe makolo hata iyuni wakunani kusenga iyota yabe mmwilili. ³³ Kwa mipwano yanyansima ateyegana ni kukaya liyaulyo kwabe, kwa eyo batangike, ³⁴ Na aakokiye kwaa bila mipwano. Lakini apo abiyila yake, kaakokeya kila kilebe benefunzi bake. ³⁵ Lisiku iyo, kitamunyo kaakaya kwabe, “Tuyende uko upande wa nyaibele”. ³⁶ Eyo kabaleka bandu banyausia, kabantola Yesu, muda huo abinngalaba. Ngalaba yenge yabipamwepe ni ywembe. ³⁷ Na upepo nkale wate uma ni dhoruba ni mase kayayingiya mungalaba ni ngalaba yabi itolile. ³⁸ Mwene Yesu abi mulishetri, agonzike kumuto. Kabannyumuya, kabakoya, “mwalimu ustuka kwaa tweed twando waa?” ³⁹ Kayumuka, kaukaya upepo na kaikokeya bahari itolii ipolee”, upepo walei kupuka, na kwa bii poloi. ⁴⁰ kaoya kwabe, “mwalowa kele mwando yogopa?”je nke bado ntopo ni imani? ⁴¹ Bayingi ni hofu ngolo nkati yabe na kabakoyana bene kwa bene, “Yuno nyai

lelo, upepo ni mase gando kun'yogopa?

Isura ye na 5

¹ Baisi upande wenge wa bahari, munkoa wa Gerasi. ² Palyo Yesu kapita nngalaba, mundu mwenye mminya lilalo aisi kuoma mmakaburi. ³ undu oyo atami kumakaburi. ntopo mundu wakunkato ya zaidi, ntopo hata kwa minyororo. ⁴ Atabikwe minyololo siku yanyansima. Aukutwi nyororo ni pingu zatekwike. Ntopo hata yumo abi na ngupu ya kunsinda. ⁵ kilo ni mutwe nkati abi kumakaburi ni mmilema, kalela ni kuiapwana mwene ni mawe. ⁶ Palyo ambweni Yesu kutalu kumbutukia, ni kuinama kulonge yake. ⁷ Klela kwa sauti ngolo, “upala nkutendii kele, Yesu, mwana wa Nnongo wa kunani muno? Nando kusih kwa mwene Nnongo, kana unitese”. ⁸ Kwa kuwa ate kunkokeya, nkote mundu oyo, wenga roho nchafu”. ⁹ Kanlokiya, “wenga lina lyako wanyai?” Ni ywembe kan.yangwa, “lina lyango Legion, mwalo tubi twabingi”. ¹⁰ Kan'yopa tena na tena kana abapeleke kunnza ya mkoa. ¹¹ Ngobe banyansiba kabaliswa kunani ya nnema, ¹² Kaban'yopa kabakoya, “Tutume kwa ngobe, tuyangi nkati yabe”. ¹³ Hivyo kabaelekeya, roho wachafu abobapai kaba yingia nkati ya ngobe, kababutukia pae ya nnema mpaka baharini, karibu ngobe elfu niibele batumbukii mmase. ¹⁴ Bale babi kabaasubga babutwike kuyenda kupiya taarifa ya sakipi kulyo kunnema. bandu banyansima bapi kuyenda kulola eso kipite. ¹⁵ Baise

kwa Yesu na kum'bona mundu asanganikiwe ni nsela abi nilijeshi atami pae, awaliywe, na abi kuhali yake ya samani ni bembe kaba yogopa. ¹⁶ Balwo babweni eso kipite kwa mundu asanganikiwe ni nsela kabakokeya eso kipite kwabe ni ngobe iyeya. ¹⁷ Ni bembe kabankokeya aboke kumkoa wabe. ¹⁸ Kayingiya nngalaba, mundu abi ni nsela kumutwe kaampala baboke bote pamwepe ni ywembe. ¹⁹ Kakana kuboka nake, lakin kambakiya yenda akasako na kwa bandu bako, na ubakokeye aakutendii Nngwana ni rehma akupayi. ²⁰ Eyo aboi ni kutumbua kutangaza mambo makolo ayatei Yesu kwake Dekapoli, kila mundu ate kunganya. ²¹ Wakati Yesu alokike tena upande wanyaibele, nngalaba, bandu banyansima baisi kunteteleka abi mmbwega ya bahari. ²² Na yumo kiongozi wa sinagogi akemwa Yairo, aisi, ya kummona, atomwokia mmagolo. ²³ Kampembeya Ni kumpembeya, kakoya “manango nnwawa mbeyambe awaa” Nandokuyopa uise ubeke maboko gako kana awee ni apone. ²⁴ Eyomaboi pamwepe ni bandu banyansima kabaakota karibu kabanteteleka. ²⁵ Kwabi ni nnwawa damu yake yapii kwa miaka kumi ni ibele. ²⁶ Akundike masaka muno pae ya ang'anga banyansima aatomii kila kilebe abinaso, Ata eyo apatike kwaa nafuu kati ate yongeya bai. ²⁷ Ayowine habari kuhusu Yesu, eyo aisi Ni kiogo yake kantyanga nkipenga say bandu, kakamua ngobo yake. ²⁸ kwa kuwa akiye “mana ngamuibile ngobo yake napona. ²⁹ kunkamuwa bai, damu yalei kupita, na yowine

yega yake yaponi aboi mmasaka. ³⁰ da go go Yesu atangake nkati yake mwene ngupu yampii. kaatendebuka kolyo ni kolyo nkipenga asa bandu kaalokiya, “nyai angamwi ngobo yango?” ³¹ Benepunzi bake kabankokeya, “ubona kipenga seno kikutetelike, ukoya nyai atekukamwa?” ³² Yesu aloi kono ni kono kulola nyai atei yeno. ³³ Nnwawa atangike eso kipii, ateyogopa ni kulendema. Aisi nikutomboloka kulonge yake nikunkokeya kila kilebe. ³⁴ Kankokeya, “we nnwawa imani yako ikutei ube wa nkoto. yenda kwa amani ni mabinye gako gaboka. ³⁵ Kalongela, baisi bandu kuoma kwa kiongozi wa sinagogi, kabakoya, “Mwana'go nnwawa awile. Mwalwakele kulyendelya kunkundiya masaka mwalimu?” ³⁶ Yesu ayowine eso bakikoyage kam'bakiya kiongozi wa masinagogi “Kan n'yogope mwamini bai”. ³⁷ Akani kulongwana ni mundu ywenge isipokuwa Petro, Yakobo, ni Yohana, nnunage Yakobo. ³⁸ Baisi ukaya kw3a kiongo wa sinagogi ni ywembe am'bwenikiya, kulela muno ni kuomboleza. ³⁹ Apo ayingi ukaya kabakokeya, mwalwakele mwando nung'unika ni kulela? mwana ana waa kwaa agonzike”. ⁴⁰ Kabamuheka, ywembe kaba mpiya panza kabantola tate mundu ni mao mundu ni balyo bai pamwepe ni ywembwe, kabayingia nnyumba omo abii mwana. ⁴¹ Katola luboko lwa mwana ni kunkokeya, “Talitha koum.” ambayo ni kukoya.” ⁴² Ghafla mwana mwenza yumuka” Mwana ayumwike ni utyanga (kubaa abi ni miaka komi ni ibele). ni gafla kabayingiwa ni nkanganyo nkolo. ⁴³ Kabaamulu kwa ngupu ngolo ntopo

mundu yeyote kupaswa kulitanga liyaulyo. Na kabakokeya bampaye kilalyo mwana mwenza.

Isura ye na 6

¹ Na kaaboka palyo ni kuyenda ukaasabe, ni benefunzi bake kabankota. ² Sabato kuika, katumbwa kuyegana mmasinagogi. Bandu banyansima paban'yowa na kabakanganya. Kabakoya agapatike kwako gano mafundisho? “Hekima gani yeno bampayi? “Atenda buli miujiza kati gano mumaboko gake?” ³ Yono si ywa fundi selemala mwana'ge Mariamu nlongo wabe Yakobo, Yose, Yuda ni Simoni? Alombo bake si batama papano ni twenga?” Na bapulaiswe kwaa ni Yesu. ⁴ Yesu abakokeya nabii akosa kwaa heshima, ispokuwa pansengo wake, ni baadhi ya alon go bake ni munyumba yake.” ⁵ Awesike kwa kutenda miujiza hapo, ila kaabeka maboko kwa mminye asunu kubaponiya. ⁶ Atekanganywa mwalwakele bakotoka kwamini kwabe. kaayenda misengo yapambwega nipalyo nikuyegana. ⁷ Kaakema balyo benefunzi komi ni ibele katumbuwa kubatuma abele abele, kabapaya ngupu kunani ya nselo, ⁸ Ni kuwakokeya kana bapotwe kilebe ila lukongoso bai. Kna batole nkate, nkwiwi, wala pwela pakitondo; ⁹ Lakini bawale ilatu, na sio nganzu ibele. ¹⁰ Na kaakeya nnyumba eyo muilingiya kana mpite mpaka uboka. ¹¹ Nnema wowote mana bakani kubapokiyi ni ku8bapekanya, muboke apo, ni mupate liu mumagolo ginu, ibe usaidi kwabe.” ¹² Ni bembe

kabayenda ni kuwakoya bandu babuye kwa Nnongo ni bstubu masambi gabe. ¹³ Baabengike nsel a banyansima, kabapaka mauta abinye kabapona. ¹⁴ Mpwalume Herode ayowine ago, kuba liina lya Yesu lyatanganike muno. Benge kabakoya “Yohana mbatizaji ayokike, mwalo ogo ngupu ya miujiza itenda kasi nkati yake”. ¹⁵ Benge nkati yabe kabakoya “yono ni Eliya” Benge kabakoya, “yono nabii kati balyo manabii basamani.” ¹⁶ Herode ayowine kakoya, “Yohana ywa ninkatike mutwe ayokike.” ¹⁷ Mwene Herode atelagiya Yohyana aboyolwe nikutabwa gerezani mwalwa Herodia (nyumbo wa mwasage Philipo) mwalo ywembwe abi nnyumbowe(amtweti). ¹⁸ Kwa maana Yohana atekunkokweya Herode, “si halali kuntola nnyumbo wa mwasago”. ¹⁹ Herodia atumbwi kunchukia ni kupala kum'bualaga lakinin awesike kwaa. ²⁰ Maana Herode ate kunnyogopa Yohana; atangike kwamba ni mundu mwene abi ni haki ni ntakatifu, kanneka salama. Palyo ayendelile kumpekanya ahuzunike muno, lakini apulaike kumpekanya. ²¹ Palyo iike wakati mwafaka wa kubelekwa Herode kabaandaliya maofisa bake kalamu ni makamanda ni viongozi wa Galilaya. ²² Mwana nwawa wa Hrode kayingiya ni kuina kulonge yabe, kampulaisa Herode ni ageni batami kabalya kilalyo sa kitamunyo. Mpwealume kankokeya ywa mwenza, “niyope sosote sa upala nami nakupaya.” ²³ Kalapiya na kukoya, sosote sa waniyopa, na kupaya, hata mana nnusu ya upwalume wango.” ²⁴ Kapita panza kannokiya

mao bake, “niyope kele?” Kaankokeya, “Mutwe wa Yohana m'batizaji.”²⁵ Mara yimo kwa Mpwalume nikunkeya, “nipala mutwe wa Yohana m'batizaji musahani.”²⁶ Mpwalume atesikitishwa muno, lakini mwalowa kilapo ni ugeni awesike kwaa kukana sa ayopike ywa mwanza.²⁷ Mpwalume kabatuma asikali kati ya balyo alinzi bake ni kubalagiya bayende kunnetia mutwe wa Yohana. Mlinzi ayei kunkata mutwe aii kifungoni.²⁸ Kaleta mutwe wabii musahani ni kumpeya ywa muenza ni muenza ni ywembe kumpeya mao bake.²⁹ Anafunzi bake kabayowa, kabayenda kuntola mwili wake kabayenda kuusika mmakaburi.³⁰ Mitume, bakusanyike kulonge ya Yesu, kabankokeya yote agabatei ni ago kabayegana.³¹ Naye kababakiya, “muise mwabenge pandu pa kiiyo, tupomoli kwa muda” bandu banyansima baisi ni kuboka, hata bapatike kwaa kulya.³² Kaba kwela ngalaba kabayenda pandu pafaragha yika yabe.³³ Lakini bababweni kababoka ni benge baatangike kwa pamwepe babatwike ni magolo nnemausima, Ni bembe baike kabla yabe.³⁴ Kuika pwani babweni kipenga sa bandu, kababonia kiya, mana babi kati ngondo bakosike nsuka. Ni katumbwa kubayegana mambo ganmyansima.³⁵ Muda yaugendelile benepunzi baisi kabankokeya, “pano mahala pa faragha ni m uda uyendelil.”³⁶ Ubalage bayende ijiji ya jirani balkapemi kilalyo.”³⁷ Kabayangwa kakoya.”mwapeyi mwenga kilalyo.”Kabankokeya “Tuwesa kuyenda kupema

mikate yenyen thamani ya dinari mia ibele ni kuapayaa balye? ³⁸ Kabakokeya,'m'bi ni mikate ilenga? yendaye mkalole." palyo bapatike kaba mwalya "Mikate mitano ni omba abele." ³⁹ Kabaakokeya bandu batami ipungu ipungu kunani ya manyei mabee. ⁴⁰ Kabaataminya ipungu ipungu ya bandu mia kwa hamsini. ⁴¹ Katola mikate mitano ni omba abele, ni kulola kunani, kaibariki kuapaya benepunzi babeke kulongeya ipungu ni kubagana omba kwa bandu bote. ⁴² Kabalya bote ni kuyukuta. ⁴³ Kabakusanya ipande ya mikate ya iigile kuitwelya itondo komi ni ibele, ni ipande ya omba pia. ⁴⁴ Ni bai analome elfu tano balii mikate. ⁴⁵ Kabaakokeya bakwele mmashua bayende kundo kwenge, hadi Bethsaida, wakati ywembe kabalaga makutano. ⁴⁶ Palyo baboi ayei ukiogolo kuyopa. ⁴⁷ Kitamunyo, mashua yabe yaii katikati ya bahari, nin ywembe aiyika nchi kavu. ⁴⁸ Kabaabona kabakunda masaka kupiga kasia mwalo upepo wainkale. Karibu ya bwamba kabakata, ⁴⁹ Lakini kabatyanga kunani ya mmase, na apaikuwapeta. Palyo bamweni katyanga kunani ya mase kabayingiwa ni masaka balongwage misimu kabaguta. ⁵⁰ Kwasababu bamweni kabatwelya masaka, mara kabaakokeye 'mube majasiri."nenga. kana m'be ni masaka" ⁵¹ Kayingia mmashua, ni upepo kautolya, ni bembe kaba nkanganya muno. ⁵² Eyo batangite kwa maana ya ile mikate, malango gabe gabii masunu. ⁵³ Balokike upande wanyaibele, baike nnema wa Genesareti mashua yayei nanga. ⁵⁴ Kupita kunza ya

mashua, kabantanga. ⁵⁵ Kababutuka mkoan sima kutangaza, kabatumbua kubaleta abinye mmasela palyo bayowine andoisa. ⁵⁶ Palyo ayingii ukijiji, mjin au nnema, abinye bababe pa'lisoko ni kaban'yopa bakamwe lipendo lya ngobo yake awatei, ni bate balyo bakamwile baponi.

Isura ye na 7

¹ Mafarisayo ni baandisi baumi Yerusalem bakusanyikekunteteleka ywembe. ² Ababweni banapunzi bake kabalya mikate ni makoko najisi, maisukike kwa. ³ Mafarisayo ni mayahudi balya kwa mpaka basuke maboko gabe bwiso. ⁴ (Mafarisayo kababuya kuoma kusoko, balya kwa mpaka bayonge wete ni kubi sheria yenge bando kuikota kati ya kusuka ikombe, iteleko, igombo ya shaba ni viti ya matuma wakali waulya kilalyo). ⁵ mafarisayo ni aandishi kabanlokiya Yesu, "Walowa kele benepunzi bako batenda kwa kati ya matendo agoi, balya mikate bila ya kuagua maboko?" ⁶ Ywembe kabaakokeya, "Isaya atabirike bwiso mwenga mwaboso. Kaandika 'Wandu aba banieshimu pankanwa bai, miyo gabe ibikutaru ni nee. ⁷ Banitendi ibada ya uboso, bayegana sheria ya bandu kati mapokeo yabe.' ⁸ Muileki sheria ya Nnongo ni kukamuliya kandende kandende sheria ya bandu. ⁹ Kakoya kwabe, 'Muikani amrin ya Nnongo kwa urai mpate kuyendelya ni tamaduni zenu. ¹⁰ Musa alongei m'baeshimu tatee ni mao binu nin ywembe akaiye mabou ya tate bake ni mao bake hakika ba waaa"

¹¹ Lakini mwendakoya, mundu kakoya kwa tate ba ao mao bake, "sosote sa mpokea kuoma kwango ni hazina ya Hekalu,"(kakoya kwamba iomi kwa Nnongo.) ¹² Eyo unnekeya kwa kutenda kilebe sosote sa mwalo wa tate au mao bake. ¹³ Muisarawa amri ya Nnongo, mutenda mila yinu, Ni menge ganyansima kati ayo mutenda." ¹⁴ Kabakema kabakusanyika ni kabakokeya "mumbekanyi nee, mwabote na mundange. ¹⁵ Kilebe sosote kuoma kunza kinsapwa kwa mundu, Bali sa kimpita mundu ndicho kiwesa kunsapwa mundu. ¹⁶ (kombokiya: mstari gono, "mana mundu yejote abi ni makutu ga kupekanya, na ayowe" Ntopo kwenye nakala ya samani). ¹⁷ Yesu abalei pakipenga ni kuyingia ukaya, benepunzi bake kabanlokiya kuhusu mpwano ogo. ¹⁸ Yesu kakoya, "ni mwenga nke balo kutanga? mbona kwaa sa kin'yingia mundu kinsapwa kwaa, ¹⁹ Mwalo kiwesa kwaa kuyingiya kwimoyo, lakini kiyengiya ndumbo yake ni kupita kuyenda kumwitu. kwa mayegeyo gano Yesu ate ilalyo yote kuba halali. ²⁰ Kakoya,'sakimpita mundu ndicho kinsapuaso, ²¹ Kwakuwa kioma nkati ya mundu, ni kunza ya moyo, kupita mawazo maovu, uzinzi, bwii, kubulaga, ²² Kubelenya, tamaa mbaya, maovu, bwii, ni ujinga. ²³ Maovu gano gote gaoma nkati, galvo gansapuwa mundu." ²⁴ ayumwike ni kuboka palyo ni kuyenda mkoani Tiro ni Sidoni. Ayingii nnyumba na atekana mundu kutanga kati abi apo, lakini werekine kwaa kumuuya. ²⁵ Lakini gafla nnwawa abii ni mwana nsunu abi ni nsela ayowine habari yake kaisa

ni kutomboka mmagolo gake. ²⁶ Nwawa ayo ai Myunani, likabila la Kifoениki kun'yopa ni kumpembela ambenge nsela ai kumutwe ya kaenza kake. ²⁷ Yesu kankokeya ywa nnwawa, "balekee bana balye wete, mwilo kutoa nkate wa bana kunlekelya mbwa." ²⁸ Nnwawa kamyangwa nikukoya, 'Eena Amwenye mbwa pae ya meza kulya maigala ya kilalyo sa bana.' ²⁹ Kankokeya, "Mwalo ukoiyе iyeya ubi huru kuyenda pensela ampii muenza wako." ³⁰ Nnwawa abui ukaya ni kum'bona muenza wake agonzike palusase, ni nsela ampii. ³¹ Yesu apii kuinza ya mkoa wa Tiro ni kupeta Siodoni kuyenda bahari ya Galilayampaka kumbwega ya Dikapolisi. ³² Ni kabanetya mundu mbogoso na abiawesa kwaa longela bwiso, kabampembela Yrsu abeke luboko kunani yake. ³³ kampiya kunza ya kipenga kwa siri, ni nngozi yake mmakutu, ni baada ya kuunamata, kakamwa lulimi lwake. ³⁴ Kaalola kunani kumbengo, kapomwa kunkokeya "Efata" Eyo kukoya "Talauka." ³⁵ Muda gogolyo makutu gayowike, ni sa sa satabike lulimi sa pimwanike na kaalongela bwiso. ³⁶ Kabaakokeya kana bankokeye mundu yoyote, ila kila ya akanikeye, bembe kabazidi kulongela ni kukoya kwa bandu. ³⁷ Hakika batekanganywa ni kukoya, "Atei kila kilebe bwiso atei mbogoso kuyowa ni mbubu kulongela.

Isura ye na 8

¹ siku yeno, bai bandu banyansima, bai ntopo kilalyo. Yesu kabaakema benepunzi bake

kabaakokeya, ² Nibonia kiya bandu aba, bai ni nenga pamwepe lisiku lya itatu na atopo kilalyo. ³ Mana niatawinye bayende ukasabe bazimia mundela mwalowa njala, benge baomi kutalu muno. ⁴ Benepunzi bake kaban.yangwa, tupata kwako mikate yanyansima ya kuyukuta bandu abo bote paeneo leno lilekine? ⁵ kabaalokiya “m'bi ni ipanga ilengaya mikate? kabakoya “Saba”. ⁶ Kabaakokeya bandu bote batame pae. Kaaitola mikate Saba, kaanshukuru Nnongo ni kuitekwana. Kabapeya benepunzi bake baibeve kulongo yabe ni bembe kaabaibeka kulonge ya balyo bandu batami. ⁷ Pia aini omba asunu asunu kidogo, baada ya kushukuru kabaakokeya benepunzi bake baapaye ni aba iyeya. ⁸ Kabalya ni kuyukuta. Ni kaba konza ya ipande ⁹ iigile itondo ikolo saba. Bakalibile bandu elfu ina. Na kabaleka bayende. ¹⁰ Kuyingya mmashua Ni benepunzi bake, kabayenda ukanda wa Dalmanuta. ¹¹ Mafarisayo kabapita kunza Ni kutumbua ni ywembe. Bapala abapaye ishara kuoma kwa ¹² Nnongo, kwa kumgeya. Katafakari muno kumoyo kakoya, “Mwalowa kele kibelei seno kipala ishala? Niakokeya mwenga kweli ntopo ishala ipita kwa kibelei seno.” ¹³ Kabaleka, kuyingya mmashua, kaboka kuyenda upande wenge. ¹⁴ Benepunzi bayebwike kutola mikate, bai ni kipande kimo said mmashua. Kabakaya ni kuakokeya, ¹⁵ M'be Ni minyo muiluile ni chachu ya farisayo ni chachu ya Herode. ¹⁶ Benepunzi kabakayana bene kwa bene, “mwalo twatopo mikate.” ¹⁷ Yesu

kalitanga leno, kabaakokeya “Mwalowa kele mukayana mwalo wa kutobaa mikate? bado mutangikwe kwaa? ntangike kwaa? mioyo yenu ibi yoyolo?”¹⁸ M’bi Ni minyo, m’bona kwaa? m’bi Ni makutu, muyowa kwaa? mukombokiya kwaa?¹⁹ Nabagine mikate mitano kwa bandu elfu tano mwatweti itondi ilenga itwelii ipande ya mikate? kaban.yangwa “komi ni ibele.”²⁰ Palyo nabagine mikate Saba kwa bandu elfu ina, mwatweti itondo ilenga?²¹ Kabakaya “Saba” Kabaakokeya nke bado kutanga?²² Kabaisa Bethsaida, bandu apo banletike mundu ndolo kwa Yesu, kabampembela Yesu ankamwe.²³ Yesu kankamwa ywa mundu ndolo, ni kunlongoya konza ya kijiji. Palyo aunike mata kunani ya minyo gake ni katondobeya luboko kunani yake, kunnokiya ubona sosote?²⁴ Aloi kunani Ni kukoya, “Nibona bandu kati mikongo ityanga.”²⁵ Kaatondobeya tena maboko kunani ya minyo gake, mundu ywa kagumukwa minyo gake, abweni tena kila kilebe bwiso.²⁶ Yesu kanneka ayende ukaya ni kunkokeya “kana uyingii mjini.”²⁷ Yesu kaboka Ni benepunzi bake kuyenda ijiji ya Kaiseria ya Filipi. Mundela kabaalokiya benepunzi “Bandu bakoya nee nyai?”.²⁸ Kaban.yangwa kabakoya “Yohana mbatizaji.” Benge bakoya “Eliya” Ni benge, “Yumo ba Nabii.”²⁹ Kabaalokiya, “mwenga mukoya nenga nyai?” Petro kankokeya, “wenga wa Kirisitu.”³⁰ Yesu kabakotoya kana bamwali mundu kuhusu ywembe.³¹ Kaumba kuwayegana kuba mwana wa Adamu lazima

akunde masaka kwa mambo mengi, na bankana iongozi ni akolo la makuhanu, ni aandishi, na abulagwa, ni baada ya siku tatu ayoka. ³² Akoiye gano kunza. Petro kantola pambene ni kutumbua kunkaya. ³³ Yesu atendebwike ni kualola benepunzi bake ni ni kunkoya Petro nikukoya “peta ukuogo sango nsela uyogopa kwaa mambo ya Nnongo isipokuwa mao ga bandu.” ³⁴ Kisha kabakema bandu banyansima pamope ni benepunzi bake, ni kuubaalya, “mana kubi ni mundu apala kunikota, aikane mwene, atole msalaba wake na angote. ³⁵ Ywa apala kuyaokoa maisha gake, agataga na gwaagataga maisha gake mwalowa nee ni mwalowa injili atayaokoa. ³⁶ Insaidia kele mundu, kuba ni ulimwengu wote, na kisha kuba ni asara ya maisha gake gote? ³⁷ Mundu awesa kupiya kele badala ya maisha yake. ³⁸ Yeyote anibonia oi ni muyaulio gango kwa kubelei seno sa uzinzi na kibelei sa bene sambi, mwana wa Adamu ambonia oni palyo aisa pa apwalume wa Tate bamwepe ni malaika atakatifu.

Isura ye na 9

¹ Na acoiye kwabe “Hakika ni kaya winu, nkati yino kana bandu bayemi pano bawakina mpaka baabone upwalume wa Nnongo kauisa kwa ngupu. ² Ni baada ya siku ya sita Yesu abatweti Petro, Yakobo ni Yohana pamope ni ywembe pannema, yika yabe. Katumbua kubadilika kulonge yabe. ³ Ngobo yake yatumbuani kung'aa muno, maupe muno, maupe

kuliko mng'arishaji gwengi pano duniani. ⁴ Eliya ni Musa kabapita kulonge yabe, na kabalon-gela ni Yesu. ⁵ Petro kayangwa kunkokeya Yesu, “Mwalimu, mwema twenga kuba pano, ni tusenge ibada itatu, kimo sako, kimo sa Musa, ni senge sa Eliya.” ⁶ (Mwalo atangike kwaa sakukoya, bateyogopa muno) ⁷ Liunge kalipitia ni kubagubika. Sauti saipita kuliunde kaikoya “Yono banangu mpendwa, mumpikanyi ywembe. ⁸ Gafla palyo baibalola, baambwени kwa yejote pamwepe ni bembe, baambweni Yesu bai. ⁹ Palyo kabaaliuka kuoma akito-mbe, kabaakini kiya kumwalithia mundu yoyote galyo bagabweni mpaka mwana wa Adamu kayoka kuoma kwa bandu bawile. ¹⁰ Kabatunza mambo yabe bene. Lakini kabalokiyana bene kwa bene maana yake kele “kuyoka kuoma kwa bandu bawile. ¹¹ Kabanlokiya Yesu, “Mwalowa kele aandishi ukoya lazima Eliya aise kwanza?” ¹² Kaabakiya, “Eliya aisa kutoka ilebe yote. Mwalowa kele iandikwe mwana wa Adamu aakunda masaka ganyansima ni bandu kunkana?” ¹³ Niabakiya Eliya atangike, na baantei ya bapendike, kati ya maandiko gakoya kwake. ¹⁴ Kubaya kwa benepunzi, baabweni bandu banyansima batetelike ni Masadukayo bai kaba bishana. ¹⁵ Kummona bai, kipenda sote sate kanganya ni kumbutia kumsalimia. ¹⁶ Kabaanlokiya benepunzi bake, mbishana nao kelee? ¹⁷ Yumo mwa mukipenga kayangwaa, “Mwalimu nanlekite manango kwako, aii ni nsela atei kana alongele, ¹⁸ Na kumtenda alen-

deme ni kuntomboya pae, ni kupita litutuma munkanwa na kutauna mino ni kung'ong'onala. Nayopite benepunzi bako bampiye nsela lakini bawesike kwaa. ¹⁹ Kabayangwaa, "Kilebe kisicho amini na tama nimwee kwa muda gani? Natolianan nimwee mpaka lini? Nneteni kwango. ²⁰ Kbanneta mwanage, nsela paamweni Yesu, kan'yeya kulendema. Mwisembe katomboka pae ni kupita litutuma munkanwa. ²¹ Yesu kankokiya tate bake, "ubinyo ubi kwa muda gani? tate kabayangwa" tangu unangota. ²² Mara yenge atombokeya kwa moto au mmase, n kujaribu kumpoteya. Kama uwesa panga sosote ya tuboniekiya utuyangate." ²³ Yesu kankokeya "Mana ubi tayari? Kila kilebe sando weskana kwa ywe aminiye." ²⁴ Tate ya mwana kalela ni kukoya, "Nando amini niyangate kuto kuamini kwango." ²⁵ Palyo Yesu abweni kipenga sa bandu kakibutukiya kwabe, kaankopokia nsela ni kukoya, wenga nsela mbubu ni mbogoso, nando kubakiya nneke, kana uyingii keake lelo. ²⁶ Kalela kwa lukalanga ni kuntaabiya mwana ni nsela kaaboka. Mwana abonike kati atewaa. Bingi kabakoya "Awile," ²⁷ Yesu kan'tola ni luboko kan'yinua, ni mwana kayema. ²⁸ lyo Yesu ayingii nnyumba, benepunzi bake kaban-lokiya faragha, "mwalowa kele tuwesike kwaa kumpiya?" ²⁹ Kabakiya "Kati iyeya apita kwa ila kwa mayopeyo." ³⁰ Bapii palyo kupitya Galilaya, Aakan kutanga mundu yejote yaa kutanga palyo babile. ³¹ Mwalo abikabayengana benepunzi bake. Kabanakokeya mwana wa Adamu aikiywa mmaboko ga bandu, na bambulaga, palyo abi

awile, atama siku tatu ayoka tena.” ³² Lakini baatangike kwaa mayegeyo gano na bayogwipe kunnkiya. ³³ Ndipo baike Karperinaumu. Palyo bai nnyumba kabalokiya “mwalongelage kele mwamundela? ³⁴ Bayangwi kwaa batami poloi. baikababishana mundela nyai aimpendo muno. ³⁵ Aatami pae kabakema komi ni ibele pamwepe, na kalongela nabo “Ywa apala kwa wa kwanza ni lazima abe wa mwisho ni mtumishi wa bote. ³⁶ Kantola mwana nnangota kambeka kati yabe. Kantola mmaboko gake kakoya. ³⁷ Ywa ampokeyae mwana kati ay o kwa lina lyango, pia anipokile ni nee, na mana abi mundu amenpokea, ambokya kwaa nee bai, niywa andumike. ³⁸ Yohana kankokeya, “Mwalimu twammweni mundu kapiya nsela kwa lina lyako tukankotaya, mwalo atubengeya kwaa” ³⁹ Yesu kakoya, “kana munkataya, mwalo ntopo atenda kasi nglo kwa lina lyango na baadae akoye lina ulyo linoike kwaa kwango.” ⁴⁰ Ywa atupenga kwaa bai ai pamwepe ni twenga. ⁴¹ Ywa akupaya kikombe sa mase ga kunywaa mwalo abi ni Kirisitu, nando kubakiya, Ataga kwaa thawabu yake. ⁴² Ywa abakosya bana anangota balyo bangota nee, yai bwiso kutabwa libwe la kusagia paingo ni kutangwa baharini. ⁴³ Mana luboko lwako utei kwa bwiso ulukeng'ende, nantali kuyingi pankoto bila lubko kuliko kuyingia pahukumu ni maboko gako gote. Kumoto “uimika kwaa” ⁴⁴ (Itange mistari yeno, “Pandu punza bawakwa ni moto uimika kwaa.” Ntopo nnakala za kale) ⁴⁵ Mana lugolo lwako litei kwa bwiso, lukeng'ende. Ni bwiso kuyingi kuukoto ni nkilema, kuliko kula-

gena kuhukumu ni magolo mabele. ⁴⁶ (Itange mistari gono, pandu punza bawakwaa ni moto uimika kwaa”ntopo mu nakala za kale) ⁴⁷ Mana liyo lyako litei kwa bwiso lipiye. Bwiso kuyingia kuufalme wa Nnongo ni liyo limo, kuliko kuba ni minyo mabele kutagwa kuzimu. ⁴⁸ Pandu pabi ni punza banga waa, no moto wangaimika. ⁴⁹ Kwa kubaa kila mundu akolezwa mni moto. ⁵⁰ Mwinyo unoike, mana mwinyo utagike ladha yake watenda buli kubukiya ladha yake? Mube ni mwinyo nkati yinu mwabene, ni mube ni amani kila yumo.

Isura ye na 10

¹ Yesu aboi ni kuyenda mkoa wa Uyahudi ni eneo la kulonge ya lupondo Yordani, ni makutano bambengeiye, kabayegana tena, kati ya ibii kawaida yake kutenda. ² Ni Mafarisayo baisi kun'geya, kabanlokiya “ni bwiso nnalome kunneka nyumbo wake?” ³ Yesu kabayangwa, “Musa abakokiye buli?” ⁴ Kabakoya “Musa aloywi kuandika seti sa kurekana ni kumbenga nnwawa.” ⁵ “Mwalowa kunonopa miyo yinu ndio maana aliwaandikia yino sheria. Yesu kabakokeya. ⁶ “Kuoma mwanzo wa uumbaji,'Nnongo aumbike nnwawa ni nnalome.’ ⁷ Nnalome kabaleka tate ni mao bake ni kuungana ni ayumbo bake, ⁸ Ni abo abele babamwili gumo, baba ubili kwaa lelo, bali mwili gumo. ⁹ Eso akitei Nnongo kuba simo kanaaakibangane.” ¹⁰ Wakati bai nnyumba benepunzi bake kabaanlokiya kuhusu leno. ¹¹ Kabaakokiya, “Ywa anneka nnyumbo wee

ni kutola nnwawa wenge, enda libekenya.
¹² Nnwawa ni ywembe mana anneki nsengo wake ni kutolwa ni nnalome ywenge, atenda libelenga.” ¹³ Ni bembe kaba nnetia banababe anangota abakamwee, lakini benepunzi kabaakalikiya. ¹⁴ Yesu palyo atangike apulaike kwaa kabaakokeya, “Alekeya bana basunu baise kwango na kana m'bakanikiye, kati bano upwalume wa Nnongo ni wabe. ¹⁵ Kweli nando kuwalokiya, ywa atami kupokya upwalume wa Nnongo kati mwana nnangota hakika ayingia kwaa kumpwalume wa Nnongo. ¹⁶ Kaatola bana mmaboko bake kaabariki kaabekya maboko kunnani yabe. ¹⁷ Katumbua mwenza wake mundu yumo kambotokiya ni kupiga mayuwa kulonge yake, kanlokiya “mwalimu mwema, ndendebuli niweze kurithi ukoto wa milele?” ¹⁸ Yesu kakoya “mwalowa kele ungema mwema? Ntopo aliye mwema ila Nnongo yika yake. ¹⁹ Uzitangike amri: Kana ubulage, kana ubelenye, kana ubulage, kana uboswee, kana ukoye uboso, uba eshimu tate ni mao bako.” ²⁰ Mundu ywa kakoya, “mwalimu gono gote ni gatei tangunge mwinsembe.” ²¹ Yesu kanlola ni kumpenda, kankokiya, “Upongwa kilebe kimo. Inapaswa usuluse ilebe yote ubinayo na ubagane akeba, na ubani azina kumbengo. Ndipo uise ungote. ²² Akatike tamaa kwa mayegeyo gano, aboi kauzunika, kwa kubaa aii ni mali ganyansima. ²³ Yesu aloi kulyo ni kolyo kababakiya benepunzi bake, “buli ni kunonopa matajiri kuyingii kuupwalume wa Nnongo! ²⁴ Benepunzi batekanganya

gano mayaulio. Yesu kabaakokeya yeya, “Bana kunonopa kunonopa kuyingi kupwalume wa Nnongo. ²⁵ Nantali Ngamia kuyingia mukipole sa sindano kuliko tajiri kuyingi kuupwalume wa Nnongo! ²⁶ Batekanganya muno kabakoya, “Eyo nyai ataokoka” ²⁷ Yesu kabalola ni kukoya, “kwa bandu iwesekana kwaa, lakini sio kwa Nnongo. Kwa Nnongo gote gando wesekan.” ²⁸ Petro katumbua kulongela naye, “lola tulei gote na ttukubengeye we.” ²⁹ Yesu kakoya, “ukweli niakokiya mwenga ntopo alei nyumba, mwasage alombo bake, mao bake, tate bake, bana bake, bwhee, mwalo wa nee ni mwalo wa Injili, ³⁰ Ambaye apokeya kwa mara mia zaidi ya sasa pano Duniani, nsengo, mwasa, nnombo, mao. bana, ni bwhee, kwa masaka ni ulimwengu uisaa, ukoto wa milele. ³¹ Bingi ba kwanza baba ba mwiso ni balyo ba mwisho baba ba kwanza.” ³² Mundela kabayenda Yerusalem, Yesu abi kulonge yabe. Benepunzi batekanganya ni balyo ai kabaa kota ukyogo kaba yogopa. Yesu kabapinya pambwega balyo komi ni ibele na kutumbwa kuakokeya eso sa mpitia mbeyambe. ³³ Lola, tuyenda mpaka Yerusalem, ni mwana wa Adamu aikinywa kwaa makuhani akolo ni aandishi. Wataukumu awee ni kumpiya kwa bandu ba mataifa. ³⁴ Watamdhihaki, bamuu-nia mata, bampumunda fimbo na kumbulaga. Lakini lisiku nyaitatu ayoka.” ³⁵ Yakobo ni Yohana, bana ba Zebedayo, baisi kwake ni kukoya, “Mwalimu tukupala ututtendi sosote sa tukuyopa.” ³⁶ Kabaakokeya, “mpala niatendi kele? ³⁷ Kabakoya “Tupala kutama mwenga

nkeya.” ³⁸ Yesu kayangwa, mtangite kwa eso muyopa. muwesa kunywa kikombo eso nanywea nenga au kustahamili ubatizo ago napatizana? ³⁹ Kabankokeya “Twando wesa” Yesu kabakokeya, “kikombe eso na nywea mtakinywea. Ni ubatizo ambao kwabe nmebatizwa, mtastahili. ⁴⁰ Ywa atama kuluboko lwango lwa mmulyo au luboko lwango lwa nkeya nenga kwa wa upiya, kwa balyo ukasabe bayomwile kuandaa.” ⁴¹ Balyo benepunzi benge komi ya bayowine gano, kabatumbwa kuakasirikia Yakobo ni Yohana. ⁴² Yesu kabakema ni kukoya, “mwandotanga balyo badhaniwa kuba atawala wa bandu ba mataifa huwatawala, Ni bandu babe mashuhuri huwaonyesha mamlaka kunani yabe.” ⁴³ Lakini upaswa kwaa kuba eno nkati yinu. ywa aba mpendo kati yinu lazima atumikii, ⁴⁴ Ni ywa aba wakwanza nkati yinu ni lazima abe mmanda wa bote. ⁴⁵ Mwalo mwana wa Adamu aisi kwa kutunukiwa bali aisi kutumika, ni kuyaoiya maisha gake kwa faida ya bingi.” ⁴⁶ wakaja Yeriko. Palyo kaboka Yeriko ni benepunzi bake ni kipenga sa nyansima, Mwana wa Timayo, Batimayo, kipofu myopaji, atami mmbwega ya ndela. ⁴⁷ Palyo ayomi kuba Yesu Mnazareti katumbua kupiya lukalanga kakoya, “Yesu mwana wa DaudiYesu nibonee kiya. ⁴⁸ Bingi kabankoya wa ndolo, kabankokeya anyamale. Lakini kalela kwa sauti ngolo, Mwana wa Daudi nibone kiya!” ⁴⁹ Yesu kayema ni kukoya akemwe. Kabakoya, baa ngangale! Yinuka! Yesu ando kukema.” ⁵⁰ Kalitaga pambwega likoti lyake kabutuka kuyenda kwa Yesu.

⁵¹ Yesu kan'yangwa ni kukoya, “upala nikutendi kele?” Ywa nnalome ndolo kayangwa, “mwalimu nipala kubona.” ⁵² Yesu kambakiya, Yenda, imani yakuponinye.”papo hapo kagagumukuka, ni kunkota Yesu mu ndela.

Isura ye na 11

¹ Wakati ogo baisi Yerusalem, kalibu ya Besthage ni Bethania, pakitombe sa mizeituni, Yesu atumike abele kati ya balyo benepunzi bake ² Ni kuakokeya “Muyende ukiji sa kibii kalibu ni twee. mana muujingile omo, mwammona mwana mbonda, ambaye anakwelwa kwaa. Mtabaye na munnete kwango. ³ Mana api mundu kabalokiya mwalowa kele ntenda iyeya? Mbakiyaye Bwana ando kumpala na ambukiya pano.” ⁴ Bayei ni kummona mwana mbonda kunza ya mlango kwenye mtaa wa palai ni membe kabaamuundua. ⁵ Ni bandu bai bayemi palyo na kabaakokeya “Mutenda kele kumbundra mwana mbonda oyo?” ⁶ Kabaakokeya katu ya abalogoli Yesu, ni bandu kabaaleka ayende. ⁷ Benepunzi abele banletike mwana mbonda kwa Yesu na kabatandika ngobo yabe kunani ili Yesu awese kukwela. ⁸ Bandi banyaansima kabatandika ngobo yabe mundela ni benge batandike matambe galyo batekwi mmigonda. ⁹ Balyo bayei kulonge yake ni balyo bankotike kaba guta “Hosana! Abarikiwe aisa kwa lina lya Bwana.” ¹⁰ Ubarikiwe upwalume ogo uisa watate bitu Daudi! Hosana kwa aliye kunani. ¹¹ Ndipo Yesu ayingii Yerusalem na ayei hekaluni

na aloi kila kilebe. Muda wa yei, ayei Bethania pamwepe ni komi ni ibele. ¹² Lisiku lya nyaibele, palyo kabakuya kuoma Bethania, abi ni njara. ¹³ Abweni ntela wa kumwitu ubi ni manyei kutalu ayei kulola kama kubi ni kilebe mwa nnani. ¹⁴ Kankokkeya, “Ntopo wa ulya matunda kuoma kwako lelo.” Benepunzi bake bayowine. ¹⁵ Baisi Yerusalem ni ywembe kayingia muhekalu katumbua kubapiya panza asalusaji ni anunuzi muhekalu. Kagalwa mesa za wabadilishaji pwela ni vitu vyta asulusa ngunda. ¹⁶ Kakanikiya kwa mundu yejote kupotwa kilebe sosote muhekalu sa kisalulwage. ¹⁷ Kabayegana ni kukoya, “je iandikwe kwaa, nyumba yango yakemwa nyumba ya sala kwa mataifa gote? lakini mutei lipango lya anyang’anyi.” ¹⁸ Makuhani akolo ni aandishi bayowine ga akoyage, ni bembe kabapala ndela ya kum’bulaga. Hata hivyo bayogwipe mwalo bandu banyansima batekanganywa ni mapundisho gake. ¹⁹ Kila pa yaike kitamunyo baboi mjini. ²⁰ Kabatyanga bwamba, baabweni ntela wa mmwitu uyomike mpaka mikega gake yake. ²¹ Petro kakombokya ni kukoya “Rabi lola, ntela wa mmwitu wa ulaanike uyomi.” ²² Yesu kabayangwa, mube ni imani kwa Nnongo. ²³ Amini nando kuwakoya kila ywa akikokeyue kitombe seno, Boka na ukaitage wa mwene baharini mana kana ntopo masaka kumoyo wake lakini abi ni imani sa akiyole sapitya, Eyo ndivyo Nnongo atenda. ²⁴ Eyo nendo kuwabakiya kila kilebe sa muyopa ni kulokiya kwa ajiri yake,

amini ni mpokile navyo vy a ba vinu. ²⁵ Wakati wa kuyema ni kuyopa, mnapaswa kusamehe sambi naso dhidi ya mundu ywenge, ili Tate binu bambinguni abasameeni mwenga mukosa yinu. ²⁶ (Zingatia: mstari uno, Lakini msipo samehe tate binu wa mbinguni ni ywembe hata wasamehe masambi ginu. ntopo mu mistari ga kale) ²⁷ Baisi Yerusalem kwa mara yenge. Yesu katyanga hekaluni, Makuhani akolo, aandishi ni agoi baisi kwake. ²⁸ Kabankokeya, kwa mamlaga gani utenda iyeya?” Nyai akupei mamlaka ya kutenda gano?” ²⁹ Yesu kabakokeya, naalokiya swalii limo. Nikokeyage nani naakokeya nitenda gano kwa mamlaka ga nyai. ³⁰ Je, ubatizo wa Yohana wa omi mbinguni au wapii kwa bandu? Niyangwaye.” ³¹ Kabajadiliana bene kwa bene kabashindana ni kukoya “mana tukoeye kuoma mbinguni, akoya mwalowa kele hamkumuamini? ³² Mana twakoya kuomba kwa bandu,... “Bayogwipe bandu, mwalo bote bakoyage Yohana abi nabii. ³³ Kabam'yangwa Yesu ni kukoya, “Tutangike kwaa” Yesu kabakokeya, “wala nenga nabakiya kwaa kwa mamlaka gani nitenda gano.

Isura ye na 12

¹ Yesu katumbua kuayegana kwa mifano. Kakoya mundu apandike nngonda wa mizabibu, kuliteteleya lubego na kuemba likinga la kusudikia mvinyo. kasema mnara na kaupangisha nngonda wa zabibu kwa alemi wa zabibu kaboka kutalu. ² Palyo muda uike,

amtumike mtumishi kwa alemi ba zabibu kupokya matunda kuoma kumigonda ya zabibu. ³ Kaba m'boywa, kabampumunda, na kabam'benga bila ya kumpaya kilebe. ⁴ Kantuma kwabe ntumishi ywenge, kabampumunda kumutwe ni kuntendeya mambo ya oni. ⁵ Bado kantuma ywenge yeya, ni yono yumo kabambulaga. Na benge kabantenda mahoba kati aga. Kaba ankombwa benge kaaam'bulaga. ⁶ Aigile mundu yumo wa kuntuma mwana mpPENDWA. Ni ywembe awi wa mwisho kutumwa kwabe. Kakoya "Watamsheshim mwanango." ⁷ Lakini wapangaji kabakoyana bene kwa bene "Yono ndie mrithi. Isaye, tum'bulage ni mrithi wa ba witu." ⁸ Kaba n'yola, kaba m'bulaga ni kuntaga kunza ya nngonda wa mizabibu. ⁹ Kwa eyo, atenda kele mwene n'ngonda wa mizabibu? Aisa ni kubaangamiza alemi ba mizabibu na kuapaya benge n'gonda wa zabibu. ¹⁰ Msomike kwaa andiko elo? Libwe ambalo ajenzi balikani, libi libwe la kumbwega. ¹¹ Leno lapii kwa Bwana, na lakukanganya kumminyo gitu. ¹² Bapai kunkamwa Yesu, lakini baypgwipe kipenga sa bandu, batangike kuba aabakiye mfano wa kilebe soo. Eyo kabanneka kaba boka. ¹³ Kabatuma mafarisayo ni Maherodia ili kuntega kwa mayegeyo. ¹⁴ Palyo baike, kabankokeya, "Mwalimu, tutangike ukani mayegeyo gegote ni upendelya kwaa bandu. Uyengana ndela ya Nnongo bwiso. Je, inoike kulepa kodi kwa kaisari au la? Je tulepe au tukotoke?" ¹⁵ Yesu kabayangwa uboso wabe nikuakokeya, "Mwalowa kele

mwando n'geya? Mbayaye Dinari ni ilole.”
¹⁶ Kabaleta yimo kwa Yesu, kabaakokeya ni sura ya nyai ni gano maandishi ga nyai? kabakoya “Ya kaisari.” Kabakokeya ¹⁷ Yesu kabakokeya, mpayaye kaisari ilebe ya kaisari ni Nnongo ilebe ya Nnongo.” Kabankanganya.
¹⁸ Kisha Masadukayo, bakoyae ntopo mfufuo, kaban'yendeleya. kabannokiya, kabakoya,
¹⁹ “Mwalimu Musa atuandikie kuba, mana mundu awile ni kunleka nnwawa kiogo yake, lakini alei kwa nwawa, mundu kantola wa nnwawa wa nlongoe, ni kuipatia bana mwalo wa nlongoe. ²⁰ Kwai ni alongo saba, wakwanza atweti nnwawa kawaa, alei kwa bana, ²¹ Wa nya ibele kantola ni ywembe kawaa, alei kwaa bana. Na wanyaitatu iyeya. ²² Ni wasaba awile bila yakuleka bana. mwisho ywa nnwawa ni ywembe kawaa. ²³ Wakati wa ufufuo, kabayoka tena. Je, aba nyumbo wa nyai? Balyo alongo saba bote bai nyumbo wabe. ²⁴ Yesu kabakokeya, “Je hii mwalo ntebosolwa, mwalo ntangike kwaa maandiko wa ngupu ya Nnongo?”
²⁵ Wakati wa kuyoka kubaa kuoma kuwaa, batola kwaa wala kuyingiya malisengele, baba kati malaika wa mbinguni. ²⁶ Kuhusu kuyoka kuoma bandu bawile, msomike kwaa kitabu sa Musa, muhabari za kichaka, Ya Nnongo akoya ni kunkokeya, Nenga Nnongo wa Abrahimu, ni Nnongo wa Isaka, ni Nnongo wa Yakobo?
²⁷ Ywembe Nnongo kwa wa bandu bawile, bali Nnongo wa akoto. Ni kunza kunza mpotile.”
²⁸ Mwandisi yumo aisi ni kugayowa malongelo ago abweni; Yesu ayangwi bwiso. Kanlokiya

“Je ni amri gani iliyo ya muhimu muno kuliko yenge?”²⁹ Yesu kayangwa, “ya muhimu yeno, “Yekanya, Israel Nnongo witu, Bwana yumo bai.³⁰ Umpende Nnongo wako kwa moyo wako gote, kwa roho yako yote, kwa malango gako gote, ni kwa ngupu yako yote.’³¹ Amri ya nyaibele yeno, “Mpende jirani kati ya uipenda ya uipenda wa mwene.” Ntopo yenge ngolo kupita yeno. ³² mwandishi kakoya, “bwiso mwalimu ukoya kweli kuba Nnongo yumo bai na ntopo ywenge zaidi yake.³³ Kumpenda ywembe kwa moyo gote, kwa malango gote, ni kwa ngupu zako zote ni kumpenda jirani yako kati mwene, ni muhimu kuliko mapitio ni dhabuhu za kuteketeza.³⁴ Palyo Yesu abweni apiyiye jibu la busara, kaankokeya “Wenga hauko kutalu ni upwalume wa Nnongo” kuoma hapo ntopo hata yumo annokiye Yesu swalì lolote.³⁵ Ni Yesu kayangwa, wakati apundisha mu hekalu, kakoya, “je, baandishi hukoya kuwa Kristo ni mwana wa Daudi?³⁶ Daudi mwene muroho mtakatifu, akiyie, “Bwana akiyie kwaaw bwana wango, tama kuluboko lwango lwa mmayo, mpaka niatei maadui wako kuba pae ya magolo gako.’³⁷ Mwene Daudi ankema Kristo, ‘Bwana’ Je, ni mwana wa Daudi buli? Na bandu banyansima bampekanyi kwa Pulaa.³⁸ Mmayegano gake Yesu kakoya, Ntame kutalu ni aandishi bapenda alyanga ni nganzi ndaso ni kusali miano kwenye masoko.³⁹ Ni kutama mukiti sa akolo mmasinagogi na musiku kuu mwa pandu pa akolo.⁴⁰ Pia balya mmisengo ya ajane ni kuyopa mayopo malaso ili bandu

bababone. Bano bandu bapokya hukumu ngolo. ⁴¹ Kisha Yesu atami pae pambwega ya lisanduku la sadaka nkati ya eneo la hekalu, ai kalola bandu kabayeya pwela yabe musanduku. Matajiri bingi babei pwela ya nsima. ⁴² Kisha nnwawa mjane nkeba kayeya ipande ibele thamani ya senti. ⁴³ Kabakema benepunzi bake ni kuakokeya, “Amini nandokubakiya yono mjane ayeyi kiasi kikolo muno ya balyo bote bapiye mulisanduku la sadaka. ⁴⁴ Bingi bapiyiye kuoma ni ukolo wa kipato sabe. Lakini yonooo nnwawa mjane, kuoma ni ukeba wake ayeyi pwela yote ya utumi mmaisha gake.”

Isura ye na 13

¹ Yesu katyanga kuoma Hekaluni, mwenepunzi yumo kanlokiya, “Mwalimu lola malibe gano gakukanganya ni masengo!” ² kam’bakiya, “Wandobona masengo gano makolo? Ntopo hata libwe limo laingia kunani ya lyenge la tomboywa kwa pae.” ³ Ni ywembe palyo atami kunani ya kitombe sa mizaituni ukiogo ya Hekalu, Petro, Yakobo, Yohana ni Andrea kabanlokiya kwa siri,” ⁴ Tubakiye gano mambo gaba lini? kele dalili ya upitia gano?” ⁵ Yesu katumbwa kuwabakiya, “mbe makini mundu kana aba potosha. ⁶ Bingi baisa kwa lina lyango kabakoya,’Ndiye Nenga’ nawatawa potosha bingi. ⁷ Palyo mwayowa vita ni mayegeyo ya vita, kanamyogope, mambo gano gapitya bai, lakini kuke bado kuika mwisho. ⁸ Taifa lainuka kiogo ni taifa lyenge, ni upwalume ni upwalume wenge, pabaa ni mal-

endemo ni njara, Gono mwanzo wa utungu.
9 Mbe minyo, Mwapelekwa mabarazani, na
mwapengwa mmasinagogi, mwayemekwa ku-
longe ya utawala ni ya upwalume mwalo wa
nee. Kati usaidi kwabe. 10 Injili lazima wete
ihubiriwekumataifa gote. 11 Palyo baaboywa ni
kuakabidhi, kana myogope kwa selo mwakikoya,
nkati ya muda gogo, mwapaywa sa kukoya,
mwaba kwa mwenga mwalongela bali Roho
mtakatifu. 12 Nongo atanshitaki nnongo kubu-
laga, tate ni mwanage. Bana baakana tate 13 babe
ni kusababisha babulagwe. Mwakanwa ni kila
mundu mwalo wa lina lyango. Lakini ywa
atama mpaka mwisho aokoka. 14 Mana mubweni
chukizi lya uharibifu liyemi palyo lipaliwe kwa
kuyema (asomaye ni atange) ndipo balyo bai
kwa Yuda babutukiye ukitombe, 15 Ywa abi
kunani ya nyumba kana aluke pae ya nyumba na
kana atole kilebe sosote sa kibi kunza, 16 Ni ywa
abi mugonda kana abuye kuisa kutola ngobo
yake. 17 Lakini ole wabe alwawa bene tumbo
ni balyo alwawa bai ni bana kabayonga eyo
lisiku! 18 Muyope kana ipitye lisiku ya umande.
19 Paba ni masaka makolo iyo lisiku, ambayo
ganopitya kwa tangu Nnongo aumbike Dunia.
Mpaka mbeyambe ya inapitya kwaa na ipitya
kwaa. 20 Mpaka Bwana palyo apongoya siku,
ntopo yega yaokoka, lakini mwalowa atende, abo
asagula, apongoya namba za siku. 21 Wakati huo
mana mundu yejote kabaakokeya, lola, Kristo
abi pano! au 'Lola abi palyo!' kana mwamini.
22 Akriso wa ubocco ni anabii ba ubocco bapitya

ni kupiya ishara ya maajabu. ili bababosolwe, Yamkini hata wateule. ²³ M'be minyo! Nialogolile gano gote kabla ya wakati. ²⁴ Baada ya matabiyo ya siku eyo, lisoba layeyelwa lubendo, mwei wapiya kwa wanga wake. ²⁵ Ndondwa ya tomboka kuoma kunani ni ngupu eyo ibi kunani ya lendema. ²⁶ Apo bamwona mwana wa Adamu kaisa kuma unde kwa ngupu ngolo ni utukufu. ²⁷ Aatuma malaika bake ni kuakusanya pamwepe ateule bake kuoma mbande ngoto ina za Dunia, kuoma mbande ngolo ina za Dunia, kuoma mwisho wa bwee mpaka mwisho wa maunde. ²⁸ Muntela jifunzeni, kati litambe ya lipiya ni kubeka manyei gake, ndipo mwatanga kuba kiangazi kibi karibu. ²⁹ Ndivyo mwabona mambo gano kagapitya, mulange abi karibu, ya nlango. ³⁰ Kweli, nabakiya, seno kibelei kipeta kwa kutalu kabla mambo gano ganapitya. ³¹ Maunde ni bwee wapeta lakini mayaulyo gango gapeta kwaa. ³² Kuhusu eyo lisiku au saa, ntopo oyo atanga, hata malaika wa kunani, wala Mwana, ila Tate. ³³ M'be minyo lola, mwalo ntangike kwaa muda gani yapitya. * ³⁴ Ni kati mundu ayenda safari: kaleka nsengo wake, ni kumbeka mbanda wake kuba ntawala wa nsengo, kila mundu ni kazi yake. Ni kum'bakiya mlinzi kutama minyo. ³⁵ kwaiyo m'be minyo! kwani mtangike kwaa mwene nsengo lisiku gani ubuya ukasake, ya wezekana kitamunyo, kiloo, palyo nzogolo abeka, au bwamba. ³⁶ Mana aisi

* **Isura ye na 13:33** zingatia: mstari huu, m'be mwaloii, mulole ni muyope mwalo... "ntopo mu nakala za kale.

gafla, kana akubone ugonzike. ³⁷ Eso nikubakiya wenga ni m'bakiya kila mundu: kana mgonza.

Isura ye na 14

¹ Yabi siku ya nyaibele bai baada ya lisiku ya Pasaka ni mikate yangayeyelwa nzaso. Makuhani akolo ni baandishi bai kabapala namna ya kum'boywa Yesu kwa hila ni kum'bulaga. ² Kwa kuwa bakoiye, "wakati gono kwa wa sikukuu, bandu kana baise kutenda gasia". ³ Palyo Yesu abi Bethaia kaasake Simoni mkoma, kayenda pameza, nnwawa yumo kaisa ni chupa ya marashi ya nardo ya pwela ngolo muno, katula ni kuyitiya kumutwe wake. ⁴ Pai benge bakasilike, bate kokeyana bene kwa bene kabakoya"sa upotevu gono? ⁵ Manukato gano gabi kusulusa zaidi ya dinari mia tatu kabapaywa akeba."Nibembe kabankoya. ⁶ Yesu kakoya 'Nnekaye yika yake. Munkundiya kele masaka? Alei kilebe kinoke kwangu. ⁷ Kila lisiku akeba m'binabo, muda wowote wa mana mupenda kuatendya ganoike atendyaye. Lakini muba kwa minee muda wote. ⁸ Atei sa akiwesike aipakiye yega yango mauta kwaajili ya masiko. ⁹ Kweli niabakiya, kila pandu injili apo ihubiriwa Dunia nzima, sa akitei nnwawa yono salongelwa kwa ukombokeyo wake. ¹⁰ Yuda Iskariote, yomo kati ya balyo komi ni ibele ayei kwa makuhani akolo ili apa kuapaya. ¹¹ Akuhani akolo palyo bayowine iyeyo, bate pulai ni kuahidi kumpaya pwela. Katumbua kupala nafasi ya kumkabidhi kwabe. ¹² lisiku ya kwanza ya mkate wanga yeylewa nzaso

palyo bapiiye mwana ngondolo wa pasaka, benepunzi bake kabankokeya, “Upala tuyende kwako tukaandae ili upate kulya kilalyo sa Pasaka?”¹³ Kabatuma benepunzi bake abele kikualokiya, “Yendaye mjini mwabonagana ni nnalome apotwi kibenga. Munkengame.¹⁴ Nyumba ayingya, nkotaye na nlokiyaye mwenye nsengo ogo “Mwalimu alokiye,” Kibii kwaa chumba cha ageni pandu nalya pasaka ni benepunzi bango?”¹⁵ Aobonenya kyumba sa kunani kikolo kibii ni samani kibii yayari. Tendaye maandalizi kwa ajili yitu palyo.”¹⁶ Benepunzi baboi kabayenda mjini babwени kila kilebe kati ya babakiywe, kabatengeneya kilalyo sa Pasaka.¹⁷ Wakati yai kitamwinyo, aisi ni balyo komi ni ibele.¹⁸ Kabaikaribia meza ni kulya, Yesu kakoya, “kweli nando kuabakiya, yumo kati yinu alya pamwepe ni nee angana.”¹⁹ Bote kaba sikitika, yumo yumo kabankokeya “Balatu nenga kwaa?”²⁰ Yesu kayangwa ni kuakokiya, yumo kati ya komi ni ibele nkati yinu, yumo mbeyambe ayeya ndonge mubakuli pamwepe ni nee.²¹ Kwa kuwa mwana wa Adamu ayenda kati aya maandiko gakoya kunani yake. Lakiniole wake mundu ywa kupitya ywembe mwana wa Adamu aakanwa! Yai bwiso muno kana aibelikwe kwaa.²² Kabalyaa, Yesu katola mkate, kaubariki ni kuutekwa. Kapaya kakoya, “Tolaye, yeno yega yango.”²³ Katola kikombe, akashukuru, ni kwapaya ni bote kabanywaa.²⁴ Kabaakokeya, “yeno damu yango ya agano, damu iyitikayo mwalo wa bingi.

²⁵ Kweli niakokeya, ninywa kwaa lelo mukibelei seno sa lizabibuy mpaka lisiku ya ninywaa ya ayambe kwa upwalume wa Nnongo.” ²⁶ Palyo bayomwile kuyemba wimbo, bayei kuya katiika kunnema wa Mizeituni. ²⁷ Yesu kabakokeya, “Mwenga mwabote mwatama kutalu mwalo wa nee, mwalo iteandikwa,'nankombwa mchungaji ni ngondolo batawanyika.’ ²⁸ Lakini baada ya kuyoka kwango, naalongoilya kulonge yinu Galilaya.” ²⁹ Petro kam'bakiya, “Hata mana bote bakulei nee nikuleka kwaa.” ³⁰ Yesu kam'bakiya “kweli nikubakiya, kilo yeno kabla nzigolo anabeka malaibebe, wangana mara tatu” ³¹ Lakini Petro akoiye “Nibi tayari kuwaa pamwepe ni wee, nikukana kwaa.”bote bapiiye ahadi yeyelo. ³² Baisi kulieneo likemwage Gethsemane, ni Yesu kabaakokeya benepunzi bake “tameni pano wakati nasali.” ³³ Kabatola Petro, Yakobo ni yohana pamwepe ni ywembe katumbua kuhuzunika ni kukunda masaka muno. ³⁴ Kabaakokeya, “Nafsi yango ibii ni huzuni muno, hata kuwaa mtame pano kana mugonze.” ³⁵ Yesu ayei kulonge kidogo katomboka pae, kayopa, mana iwezekana saa yeno ingemuepuka.” ³⁶ Akoiye “Aba Tate kila kilebe kwako sando wezekana niboyee seno kikombe. Lakini kwa mapenzi gango kwaa bali kwa mapenzi gako.” ³⁷ Aabui ni kuabona baginzi, ni kankokeya Petro, Simoni, ugonzike? uwesike kwaa kutama minyo hata saa yimo? ³⁸ Kana mugonze ni muyope kana muise kuyingya kwenye majaribu. Hakika Roho abi radhi lakini yega dhaifu.” ³⁹ Ayei

tena kuyopa, na atumile yayegeyo gagalyo.

⁴⁰ Aisi tena kababon bagonzike, minyo gabe gai gatopike, batangike kwaa kele sa kumualya.

⁴¹ Aisi mara ya nyaitatu ni kuabakiya “mke mkagonza ni kupomolya? Ilengani muda uike. Lola mwana wa Adamu bankana mmaboko mwa bene sambi.

⁴² Yumukaye, tuboke lola ywa angana abi karibu.” ⁴³ Palyo kalongela bai, Yuda, yumo wa balyo komi ni ibele, aike, ni kipenga sa bandu kuoma kwa makuhani akolo, aandishi ni agoi bai ni mapanga ni ipeke peke mmoko.

⁴⁴ Msaliti apayi ishara ywa nambusu ngaywembe mboywaye mumpeleke pae ya ulinzi.” ⁴⁵ Yuda kuika bai kayenda kwa Yesu ni kukoya “mwalimu” kam’busu.

⁴⁶ Kaban’ye ya pae ya ulinzi ni kum’boywa.

⁴⁷ Yumo kati yabe ayemi karibu yake kapiya upanga wake ni kumpumunda ni kumkata likutu mtumishi wa kahani nkolo.

⁴⁸ Yesu kabaakokeya “muisi kuniboywa ni mapanga, mapekepeke kati kingongolo?” ⁴⁹ Wakati kila lisiku nibii na mwenga kanipundisha hekaluni, muniboywi kwaa. leno mulitei ili maandiko yatimie.

⁵⁰ Balyo bote bai ni Yesu banlei ni kubutuka.

⁵¹ mwisembe yumo kankota, abii aweti shuka bai aigubike kunteteleka, kabankamwaa.

⁵² Kapolonyoka kaleka suka ni kubutuka utopo.

⁵³ Kabanlongoya Yesu kwa kuhani nkolo. Palyo bakusanyike makuhani akolo bote, agoi, ni aandishi.

⁵⁴ Petro ni ywembe kankota Yesu kwa kutalu, kuyenda kulua ya kuhani nkolo.

Atami pamwepe ni alinzi, bai karibu ni moto kabayota kupala lyoto.

55 Muda ogo makuhani akolo ni ni baraza lote baika bapala ushaidi kuhusu Yesu ili bapate kum'bulaga. lakini baaupatike kwaa. 56 Kuba bandu bingi baletike ushuhuda wa uboso dhidi yake, lakini ushahidi wabe upwanine kwaa. 57 Benge kabayema ni kupiya ushaidi wa ubosho dhidi yake, kabakoya, 58 “Twan'yowine kukoya, nilipimwanane leno liekalu lisengikwe nimaboko.” 59 lakini ushaidi wabe upwanine kwaa. 60 Kuhani akolo ayemi katikati yabe ni kunlokiya Yesu “Je wantopo saugwaa? bandu aba bakoya kele kwako?” 61 Aatami poloi ayangwi kwea kilebe. Kuhani nkolo kanlokiya tena “wenga wa kristo, mwana wa m'barikiwa?” 62 Yesu kakoya “Nenga oyo. Na ummona mwana wa Adam atami lumoko wa mmulyo wa ngupu kaisaa ni maunde ya mbinguni.” 63 Kuhani nkolo apapwile ngobo yake ni kukoya “Je bado tukapala mashaidi? 64 Muyowine kupulu. Muamua kele? bote bate muhukumu kati mundu wakuwaa. 65 Benge kabatumbwa kumuunia mata ni kumgubika kuminyo ni kumkombwa ni kunkokeya, “Tabiri!” Maafisa kaba mpotya ni kumpumunda. 66 Petro bado abi pae kuyeto, mtumishi yumo muenza wa kuhani nkolo kaisa kwake. 67 Kammona Petro palyo ayemi kayota moti, kanlokiya kwa kumsogelea kisha kakoya, ni wenga wabi ni mnazareti Yesu.” 68 Lakini kakana, kakoya, nenga kwaa wala ndangike kwaa eso ukoya” Kapita kayenda kunza kuyeto *

* **Isura ye na 14:68** zingatia mstari uno, “ni nzogolo kabeka” ntopo mu nakala za kale.

⁶⁹ Lakini ntumishi nnwawa amweni palyo ayemi katumbwa kuwakokeya balyo bai bayemi palyo “Mundu oyo babalyo!” ⁷⁰ Lakini kakana tena. baada balyo bai bayemi palyo bai kabankokeya Petro “Balatu wenga babalyo maana wenga wa Galilaya”. ⁷¹ Katumbwa kuibeka mwene pae ya laana ni kulapa, “Nitangike kwa mundu oyo munkoya”. ⁷² Nzogolo kabeka tena mara ya nyaibele. Petro kakombokeya mayegeyo ya Yesu aam'bakiye “Wangana mara tatu, kabla nzogolo ana beka mara ibele. Katomboka pae ni kulela.

Isura ye na 15

¹ Bwamba muno akolo ba makuhani baksanyika pamwepe ni agoi ni aandishi ni baraza zima la agoi. Kabantaba Yesu ni kumpeleka kwa Pilato. kanlokiya, “Wenga wa mpwalume wa wayahudi? ² kayangwa, “wenga ukoliye eyo”. ³ Akolo ba makuhani kabakoya mashitaka mengi kuhusu Yesu. ⁴ Pilato kanlokiya tena, “uyangwa kwaa sosote? ubona kwaa eyo kushitaki kwa mayaalo mengi? ⁵ Lakini Yesu an'yangwa kwa Pilato, ni eyo yate kunkanganya. ⁶ Kwa kawaida lisiku ya sikukuuu kunlekeya mfungwa yumo, mfungwa ywa an'yopike. ⁷ Kwaii waharifu muligereza, mionganoni mwa abele gaji bateasi kabatumikia makosa yabe. Abi mundu yumo akemmwa Baraba. ⁸ Bandu banyansima kabaisa kwa pilato ni kun'yopa atende kati ya atei uko nkyogo. ⁹ Pilato kayangwa ni kukoya, “mupala nia ndulye mpwalume wa wayahudi?” ¹⁰ Aatangike bwiu wa aakolo ba makuhani

kum'boywa ni kumpeleka kwake. ¹¹ Akolo ba makuhani basosile sa kipenga sa bandu kuguta ni kukoya alekwe Baraba badala yake. ¹² Pilato kayangwa tena ni kukoya, “Nintende kele mpwalume wa wayahudi?” ¹³ Kabaguta lelo “msulubishe” ¹⁴ Pilato kakoya “atei libaya gani? bayongiye kuguta ni kukoya msulubishe” ¹⁵ Pilato kaba apulaisha kanlekeya Baraba. Kaamkombwa Yesu mjeredi kisha kampiya ili asulubiwe. ¹⁶ Askari kabanlongoya mpaka mulua (wa ubi nkati ya kambi) bakusanyike pamwepe ni kikosi cha askari. ¹⁷ Kabam'waliya Yesu ngazu ya zambarau, kaba pota taji ya miiba kaba mwaliya. ¹⁸ Kabatumbwa kumueka ni kukoya “salam mpwalume wa wayahudi!” ¹⁹ Kabankombwa kumutwe ni milai ni kumuuniya mata kaba beka mayua yabe pae kwa kumheshim. ²⁰ Kabayomwa kumdhihaki, kaba muule ya kanzu ya zambarau ni kumwaliya ngobo yake, kabampiya panza kuyenda kumsulubisha. ²¹ Kabamlazimisha mpeta ndela kun'gangata abi kuoma kumiginda kayingiya mjini akemwage Simoni mkerene (Tate bake Iskanda ni Rufo); kabanlazimisha kupotwa msalaba wa Yesu. ²² Askari kabampeleka Yesu pandu pakemwa Goligotha (maana ya tafsiri yeno ni pandu paliupa l lundoi). ²³ Kabampya mvinyo uangabinwe ni manemane lakini anywi kwaa. ²⁴ Kabamsulubisha ni kunagana ngobo yake kaba paga kula luamua eso apata kila askari. ²⁵ Yabi saa tatu bwamba palyo bate kumsulubu. ²⁶ Kababeka lubao kunani kabaandika shitaka “Mpwalume wa Wayahudi.” ²⁷ Kaba msulubisha

ni majambazi abele, yumo luboko wa mmulyo ni yumo luboko lwa nkeya wake. ²⁸ * ²⁹ Balyo kabapeta bai kabantukana, kaba iniya mutwe ni kukoya, “Aha! wenga wa kupi mwana lihekalu ni kusenga kwa sikutatu, ³⁰ Jiokoe wa mwene ni uuluke pae viboye apa pamsalaba. ³¹ kati iyeya akolo ba makuhani wakimdhihaki kabakoyana pamwepe ni aandishi ni kukoya, “Aokwile benge lakini mwene ashindikewe kuiokwa. ³² Kristo mpwalume wa Israel uluka pae kuoma msalabani, ili tupate kubona ni kuamini “ni balyo basulubiwe pamwepe walimdhihaki. ³³ Kuika saa sita, lubendo lwa isi nnema nzima paka saa tisa. ³⁴ Muda wa saa tisa Yesu kaguta kwa sauti ngolo, eloi, eloi lamasabaktane? yabini maana ya “Nnongo wango, Nnongo wango mwalowa kele kunileka? ³⁵ Balyo bayemi kuyowa eyo kaba koya “lola, ankema Eliya”. ³⁶ Mundu yumo kabutuka ni kuyenda kutola siki ni kuibeka musiponchi ni kubeka kunani ya malai ni kumpaya ili anywee. mundu yumo kakoya “lenda tubone oyo Eliya aise kumuuluya pae. ³⁷ kisha Yesu kalela kwa sauti ngolo kawaa. ³⁸ Pazia ya hekalu labaganike ipande ibele kuoma kunani mpala pae. ³⁹ Ofisa yumo ayemi kaegenda kwa Yesu ya kummona wawile ya abile kakoya “kweli yono mundu abi mwan wa Nnongo. ⁴⁰ Baii alwawa kutalu kabalola. nkati yabe ai Mariamu Magdarena, Mariam (mao bake Yakobo mnunage Yose) ni Salome. ⁴¹ Kwa

* **Isura ye na 15:28** Zingatia mstari uno; “Ni maandiko gatimile ago gakoiywe” ntopo munakala za kale.

Galilaya bankotike ni kuntumikia ni alwawa wa benge bingi, pia alongwaniye mpaka Yerusalem.

⁴² Kuika kitamwinyo, kwa kuwa yabii lisiku ya maandalio ya sabato, ⁴³ Palyo kaisa Yusufu wa Arimathaya, aii nyumbo wa baraza mundu wa heshima anageutarajia upwalume wa Nnongo. Kayenda kwa Pilato ni kuyopa mmwili wa Yesu.

⁴⁴ Pilato kakanganya kuba Yesu tayari awile, kankema ywa afisa ni kunnokiya kama Yesu awile. ⁴⁵ Palyo apatike uhakika kuoma kwa afisa kwamba Yesu awile, kankokeya Yusufu akautole yega. ⁴⁶ Yusufu apemike sanda kaamualaga kuoma msalabani, kantola ni sanda ni kumbeka muli kaburi liyembikwe kummwamba kisha kalibeka libwe kunlango wa kaburi. ⁴⁷ Mariam Magdalena ni Mariamu mao bake Yose babweni pandu pa Yesu asikikwe.

Isura ye na 16

¹ Palyo sabato iyomwike, Mariam Magdalena ni Mariamu mao bake Yakobo ni Salome, bapemike manukato ganoike, ili baise kupakaya mauta yega wa Yesu kwaajili ya kunsika. ² Meke, bwamba lisiku ya kwanza ya juma, bayeyi kuli kaburi palyo lisoba lipii. ³ Kabakoyana bene kwa bene, “Nyai aalipiya libwe mwalo watwee ili tuyingii muli kabuli?” ⁴ Ya kulola, kuba mmona mundu kalipyi libwe, labi likolo muno. ⁵ Kabayingiya mulikaburi ni kummona mwinsembe aweti joho leupe atami mmalyo, kabakaganywa. ⁶ Kabaakokeya kana n'yope, mumpala Yesu, wa Nazarethi aliye sulubiwa

ayokike! ntopo pano lola palyo baibambei.
⁷ Yendaye mkaabakiye benepunzi bake ni Petro kuba alongolile Galilaya, mwammona ako kati yaa abakiye". ⁸ Baaaboi ni kubutuka kuoma kuliakaburi kabalendema ni kukanganya. Bakoiye kwa kilebe kwa mundu yejote ywa mwalo bale yogopa muno. ⁹ * mapema lisiku ya kwanza ya juma, baada ya kuyoka, ampitii kwanza Mariam Magdalena. Kuoma kwake kumpiya nsela saba. ¹⁰ Aaboi ni kuakokeya balyo bai pamwepe ni ywembe palyo kaba huzunika ni kupiya moli. ¹¹ Bayowine kuba nkoto ni abonekine nagye lakini bamwaminike kwaa. ¹² † kuoma hapo, kaitokeya kwa namna yenge kwa benge abele kabatyanga kuoma kati ya nchi. ¹³ Bayei ni kuakokeya benepunzi benge baingile lakini baaminike kwaa. ¹⁴ ‡ Yesu kapita kwa balyo komi ni yimo bai baegami meza, nikabakoya kwa kutoamini kwabe ni kunonopa kwabe kwa mayo, mwalo hawa kuwaamini balyo babweni baada ya kuyoka kuoma kwa wafu. ¹⁵ Kabaakokeya "Eyendaye mkahubiri injili Dunia nsima na kwa ilebe yoti. ¹⁶ Ywaa aamini ni kubatizwa aokolewa, ni ywa aamini kwaa aahukumiwa. ¹⁷ § Ishara yeno ya yendana ni balyo bote waamonio. Kwa lina lyango bapiya nsela. kabakoya kwa lugha ya ayambe. ¹⁸ Kabakamwa nyoka kwa

* **Isura ye na 16:9** Zingatia: Nakala za kale ntopo marko 9-20

† **Isura ye na 16:12** Zingatia nakala za sa, ani ntopo Marko 9-20

‡ **Isura ye na 16:14** Zingatia: nakala za samani ntopo marko 9-20

§ **Isura ye na 16:17** Zingatia: nakala za samani ntopo marko 9-20

Marko Isura ye na 16:19

li

Marko Isura ye na 16:20

maboko gabe, hata mana banyii kilebe sosote sa kufisha kiadhuru kwaa. baabeka maboko kwaa abinye, ni benmbe babaakoto.”¹⁹ Baada ya Bwana kukoya nabo, katolwa kunani mbinguni na atami luboko lwa mmulyo wa Nnongo.²⁰ Benepunzi baboi ni kuyenda kuhubiri kila pandu, Bwana katenda nabo kazi ni kuthibitisha liyaulyo kwa miujiza ni ishara kaikota.

Ndengereko Bible The Holy Bible in the Ndengereko language of Tanzania

copyright © 2020 Door43 World Mission Community

Language: Kindengereko (Ndengereko)

Translation by: Door43 World Mission Community

Contributor: Cloud Roman, James, William

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2020-10-06

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 7 Oct 2020

25815d74-2ede-5418-8378-3ebcb8092bca